

Deltaconferentie Rotterdam: 'Nu investeren in een veilige toekomst'

"Nederland is nog nooit zo veilig geweest. Dankzij de nu voltooide Deltawerken is er sinds de watersnoodramp van 1953 niemand meer omgekomen door overstromingen. Daar moeten we trots op zijn, maar dat mag geen reden zijn ontspannen achterover te leunen." Dat zei prins Willem-Alexander in zijn openingstoespraak tijdens de internationale conferentie 'Deltas in times of climate change', die van 29 september tot en met 1 oktober in Rotterdam plaatsvond. "Financiële middelen zijn schaars, zeker in deze tijd, maar voorkomen is beter dan genezen. Wanneer we nalaten te investeren in een veilige toekomst, zullen de kosten - als we over 50 of 60 jaar met een watersnoodramp worden geconfronteerd - echter uiteindelijk veel hoger uitvallen of misschien wel onbetaalbaar zijn. Door nu vooruit te kijken, worden we straks beloond met werkgelegenheid en voorspoed."

De Prins van Oranje benadrukte dat klimaatverandering de urgentie van opwaardering van veiligheidsnormen, gegarandeerde financiering op korte en lange termijn en goed waterbeheer alleen maar versterkt. "Met de aanvaarding van het Nationale Waterplan heeft de regering gelukkig laten zien dat zij waterveiligheid en de noodzaak ons land waterbestendig te maken serieus neemt." Volgens Willem-Alexander is het nodig de focus op water en adaptatie te vergroten. "Dat moeten we terugzien in partnerschappen, financieringsmechanismen, kennisuitwikkeling, ervaring en vooral concrete maatregelen op regionaal, nationaal en lokaal niveau." Water en adaptatie moeten, aldus de prins, prominent op de agenda komen van de COP16-klimaatconferentie in Cancún (Mexico). "Dit onderwerp is tijdens COP15 in Kopenhagen te weinig aan de orde gekomen." Deltacommissaris Wim Kuijken zei even later: "We moeten geen maatregelen nemen in reactie op, maar ter voorkoming van een ramp. Dat vraagt politieke moed. Nu is er nog tijd, maar dan moeten we snel tot besluitvorming komen en aan de slag gaan." Het realiseren van waterbouwkundige projecten, zoals het creëren van waterberging en het versterken van dijken, kan immers tientallen jaren in beslag nemen. Volgens Kuijken is het nodig het Deltaprogramma jaarlijks te actualiseren aan de hand van nieuwe gegevens over de gevolgen van de opwarming van de aarde. Professor Michael Oppenheimer (Princeton University) legde er de nadruk op dat wetenschappers nog niet helemaal kunnen verklaren waarom ijskappen kleiner worden en grote

ijschotsen uiteenvallen, waardoor ook smeltprocessen op beide poolkappen - en daardoor de mate van zeespiegelstijging - niet goed zijn te voorspellen. Cees Veerman, oud-voorzitter van de commissie duurzame kustontwikkeling en nu adviseur van de Vietnamese overheid over de Mekongdelta: "De wetenschappers van over de hele wereld die in Rotterdam vertegenwoordigd zijn, tonen onweerlegbaar aan dat op termijn gevaar dreigt. Dat is niet acuut, maar we moeten er wel aan werken en niet onze kop in het zand steken."

New Orleans

Cedric Grant, loco-burgemeester van de in 2005 door de orkaan Katrina getroffen Amerikaanse kuststad New Orleans en belast met de heropbouw van de infrastructuur, zei dan ook: "We moeten ons voorbereiden op niet te voorspellen toekomstige rampen. Wat we leren van de geschiedenis, is dat we er niets van leren. Katrina heeft het leven gekost aan 1.830 mensen, maar er zijn alleen maar halve maatregelen voor de korte termijn genomen, terwijl de orkanen steeds intensiever worden. De laatste echt verwoestende storm raasde in 1965 over New Orleans. Heel veel mensen hadden dus nooit een orkaan meegemaakt. Katrina heeft onze ogen geopend." De kust van Louisiana is één van de grootste toegangspoorten voor fossiele brandstoffen in de Verenigde Staten. Olie- en gaspijpen zorgen ervoor dat de bodem daalt van de moerassen, waardoor al 3.105 vierkante kilometer natuurlijke bescherming tegen wateroverlast is aangetast. "Nederland heeft als gidsland de wereld veranderd door

te laten zien dat verdediging tegen een hoge zeespiegel mogelijk is, en begrijpt daardoor de complexiteit van de problemen waarmee wij kampen. Door kennisuitwisseling kunnen we samen naar vernieuwende oplossingen zoeken", aldus Grant. "Wat we nu doen bepaalt de toekomst. Alle ogen zijn gericht op New Orleans."

Delta Alliance

'Delta cities in times of climate change' is door zo'n 1.200 wetenschappers, politici, beleidsmakers en waterdeskundigen uit tientallen landen bezocht. Volgens Veerman is dat twee keer meer dan verwacht. Vertegenwoordigers van Nederland, de Verenigde Staten, Bangladesh, Egypte, Indonesië en Vietnam hebben tijdens de conferentie de Delta Alliance ondertekend. Dit initiatief legt nadruk op de waarde van de delta's wereldwijd en het belang van internationale samenwerking voor het verbeteren van de leefbaarheid in deze gebieden. Verwacht wordt dat duizenden vertegenwoordigers van instituten, NGO's, overheden en private instellingen de verklaring steunen door haar op internet te ondertekenen. "Het delen van kennis en het uitwisselen van ideeën over waterbeheer en -beleid zijn noodzakelijk om vrede, veiligheid en welvaart te behouden", aldus demissionair minister Tineke Huizinga (VROM). Volgens haar zal de regeringwijziging in Nederland "geen effect hebben op daadkracht in delta's, gezien de langetermijnplannen die delta's nodig hebben om structureel aanpassingen mogelijk te maken."

Omdat de zeespiegel stijgt, moeten we hoger gaan wonen en werken en ons drijvend verplaatsen. Met dit simpele, maar effectieve idee heeft de Deense ontwerpstudio David Garcia Studio's een ontwerp-wedstrijd in het kader van een klimaatconferentie in Rotterdam gewonnen. Garcia bedacht voor buitendijkse gebieden als de Rotterdamse Waal- en Eemhaven hoge woon- en werkkernen van 50 bij 50 meter. Op de onderste verdieping moeten parken komen. Drijvende elementen kunnen zich in het ontwerp als stekkers aan de kernen vastmaken. Die platforms zijn, indien nodig, zo naar andere delta's te vervoeren.

Cedric Grant (foto: Sebastiaan Knot)

